

Chevra Kadisha in Halacha and History

History

1. Bereishis 50:25-26

וישבע יוסף את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעלתם את עצמותי מזה:

So Joseph made the sons of Israel swear, saying, “When God has taken notice of you, you shall carry up my bones from here.”

וימת יוסף בן־מאה ועשר שנים ויחנטו אתו ויישם בארון במצרים:

Joseph died at the age of one hundred and ten years; and he was embalmed and placed in a coffin in Egypt.

2. Bereishis Rabba 100:5

וישבע יוסף את בני ישראל וגו' (בראשית נ, כה): שומע אני מיד, תלמוד לומר (שמות יג, יט): אתכם, כשתהיו עולין. ומניין אף עצמות של שבטים העלו עמו שנאמר: אתכם. (בראשית נ, כו): וימת יוסף בן מאה ועשר שנים ויחנטו אתו, מי חנטו, רבי פינקס ורבי יהודה בשם רבי נחמיה, רבי יהודה אמר רופאים חנטו אותו, ורבי פינקס אמר שבטים חנטו אותו, הדא הוא דכתיב: ויחנטו אתו ויישם בארון במצרים, ומי הו (שמות א, א): ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה.

Vayikra 21:11

וְעַל כָּל־נַפְשֹׁת מֵת לֹא יִבֶּא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא:

He shall not go in where there is any dead body; he shall not defile himself even for his father or mother.

3. Sifra, Emor 2:4

לֹא־יִטְמָא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא -- מֵטֵמֵא הוּא לְמַת מִצְוָה"

"For his father and for his mother he may not become tamei": (but) he does make himself tamei for a meth mitzvah (a dead body without anyone else to bury it).

4. Meseches Smachos 12:5

כך היו חבורות עושין בירושלם אלו לבית האבל ואלו לבית המשתה אלו לשבוע הבן ואלו ללקט עצמות. לבית האבל ולבית המשתה בית המשתה קודם לשבוע [הבן] וללקט עצמות לשבוע הבן קודם אבל חסידים הראשונים היו מקדימין לבית האבל מלבית המשתה שנאמר (קהלת ז:ב') טוב ללכת אל בית אבל מלכת אל בית משתה באשר הוא סוף כל האדם והחי יתן אל לבו. שכל מי שמהלך אחר המטה צריך לומר אחרי זה אני מת.

5. Talmud Bavli, Moed Katan 27b

רב המנונא איקלע לדרומתא שמע קול שיפורא דשכבא חזא הנך אינשי דקא עבדי עבידתא אמר להו ליהוון הנך אינשי בשמתא לא שכבא איכא במתא אמרו ליה חבורתא איכא במתא אמר להו אי הכי שריא לכו

The Gemara relates that when **Rav Hamnuna** once **happened** to come to a place called **Darumata** he heard the sound of a *shofar* announcing that a person **had died** in the town. When he saw some people doing work he said to them: **Let these people be under an excommunication. Is there not a dead person in town? They said to him: There are separate groups in the town**, each one responsible for its own dead. Knowing that the deceased was not from our group, we continued our work. **He said to them: If so, it is permitted** to you, and he revoked his excommunication.

6. Shulchan Aruch 343:1

מצות הלוויית המת. ובו ב' סעיפים:

מת בעיר כל בני העיר אסורין במלאכה שכל הרואה מת ואינו מלווהו עד שיהא לו כל צרכו בר נידוי הוא ואם יש חבורות בעיר שכל אחת מתעסקת במתים ביומה מותר ביום שאינה יומה בד"א שלא בשעת הוצאתו אבל בשעת הוצאתו הכל בטלים כדלקמן:

[As long as there is] a dead person in town [awaiting burial] all the townspeople are forbidden [to engage] in work.¹ *M.K. 27b*. And whosoever² *Thus ShaK. Cur. edd. have* 'for whosever.' *Tur.* sees a corpse and does not attend to all its [burial] needs, is subject to be placed under a ban.³

The law as set down here by Caro refers to any corpse. however, Yad, Ebel XIV, 10; BeHaG and Alfasi according to whom this is applicable only to a corpse where there is no one to look after its burial needs, the burial of which is a religious duty מת מצוה.

However, if there are associations in town, each one of which attends to [the burial needs of] the dead on its [particular] day, it is permissible [for the others who are not required to attend to the burial needs, to engage in work] on the day which is not [appointed] for it [the association].³

This applies only to the time when the [funeral] escort was not yet held, but during the [funeral] escort all must abstain from [work]⁴ *Thus N quoted by Tur. Asheri M.K. III end and Ket. 17a, Tosaf. s.v. להוצאת המת.* as will be explained infra.⁵

"The Chevra Kadisha", Jewish Chronicle, October 7th 1892, by Rev M. Adler BA

days. Abridged it runs as follows: "In those days (of R. David Ibn Abi Zimri, Radbaz) owing to the numerous persecutions and troubles of our people, they were in such dire straits that they were unable to inter their dead in the ordinary cemeteries. It became the custom (in North Africa), to entrust the corpse to a Jewish ass-driver, who hid it among his merchandise to be carried to a distant community where it could be decently buried. Sometimes out of dread of being discovered concealing a dead body, the ass-driver would throw down the corpse in the open roads, and flee for his life. This scandal caused great pain to the elders and colleagues of our revered master, Radbaz, and the prominent members of the community (in the town of Fez) assembled together, established fixed rules for the burial of the dead and formed a Society by whose means a certain number of men should in rotation have charge of the obsequies of their brother Israelites. The communities of the Mostarabian and Moghrabian Jews, in spite of the fierce opposition of the Mohammodans, forthwith constituted themselves into Chevras, and from that time funerals were properly conducted. The formation of these Burial Societies was part of the good work accomplished by our learned master, R. David Ibn Abi Zimri, of blessed memory."

This incident belongs to the beginning of the 16th century, R. David Zimri (born 1470, died 1573), who was the author of the system of reckoning dates by Anno Mundi (A.M.), having been expelled from Spain in 1492. He probably transplanted an old custom of the Spanish Jews into North Africa, where the Chevra Kadisha had hitherto been unknown. The "Society of Lavadores" (or Washers), of which the late Sir Moses Montefiore was a member, may be the modern survival of this ancient institution among the London Sephardi community.

Having thus followed the notices found of Benevolent Burial Societies in various works, some specimens of the Rules and Regulations (Tekanoth) of some of them may be added. In 1623, the Tekanoth (Laws) of a Chevra Kadisha U-Gemilluth Chasodim in Prague was issued, written in the Judeo-German jargon. They ordained, that every member of the brotherhood was to attend synagogue morning and evening, under penalty of a fine; no member was to frequent the tavern of a non-Jew (Jewish taverns were evidently more to be recommended); expulsion was to follow any disreputable conduct; and re-admission only permitted after a sincere apology; fines were to be inflicted in case of inattention to duties; for disobedience to the orders of the Gaboim (wardens) and Meburarim (committee), for keeping company with a musketeer, (who must evidently have been considered an undesirable associate) etc. The subscription was to be five kreuzers the minimum, and no more than fifteen per annum. No person to become a full member until after eight years probation. The Cohanim, who could not enter the graveyard, were to be allowed to make the coffin and other requisites for the dead. The Kabronim (members chosen by rota to conduct the funeral), were to carry the bier, and perform all the offices to the dead, without paid assistance.

7. Takanos of Chevra Kadisha of Amsterdam

<p>הנה אני מביא בכנס רוח וחיותם</p>			<p>פת אמר ה' אלהים לעצמות האלה</p>	
	<p>ושמן על ראשך אל יחסך</p>	<h2>תקנות</h2> <p>רחיק גמילות חסדים דקק אשכנזים באמשטרדם יע"א</p>		<p>בכל עת יהיו בגדיך לבנים ימי קלו</p>
	<p>ג' ה'</p>	<p>כאשר נעצלו בשנת התקע"ו לפ"ג</p>		<p>מני ר"ן</p>
<p>עם האוספות והשנים אשר נעלו בהן, עד חמ"ח סכות היתקע"ו לפ"ג</p>				
<p>פרופס ב"ן זצ"ל פינקעיהרט N°. 157.</p>		<p>בדפוס כ' דוד בן כ"ה יעקב</p>		

הקנות

סימן ו'

מהכנסת החברה.

ס"ה. הספקות החברה ההיה ע"י דמי ערך המחזיקים, קנסות העוסקים או אנשים פרטים במו שסבואר בחקנות האלו, טרוחים אשר יעלו נכסי החברה, וגם מגדרים ונדבות אשר יגרו לטובת החברה.

ס"ו. מנהיגי החברה ישתדלו תמיד בכל יכלתם למעט בהוצאות החברה.

ס"ז. בכל רביעית שנה יתבעו מנהיגי טעוניהרן קבלת דמי ערך המחזיקים גם דמי קנסות.

ס"ח. וכל שארי הכנסות יקבלו על זמנם.

ס"ט. גם יזהירו מנהיגי טעוניהרן למחזיקי החברה לשלם חובתם כראוי, וידרו לרין עם מי אשר יאחר השלומי דמי ערכו יותר מ"ב הודש, וגם עם מי אשר לא ישלמו דמי ענשם תוך ששה חדשים.

ע. והאנשים אשר היום לפנים באחד משני החברות אשר היו מקודם בקהלתנו הן נשואים הן כחורים, יסלקו חובתם מהחברות הקדומות, תוך זמן ד' חדשים מיום התאחדות שני החברות.

ע"ו. גם דרוש יודוש הרבי דחברה בכית האכל ביום השבת תוך השבעה כחצות היום, ויאריך בדרשה זו לפחות כחצי שעה, ומנהיגי החברה גם אנשים העוסקים יעמדו שם על הפרק, בקנס ב' כש לטובת החברה, ובכל יום ויום יאמר הרבי דחברה אחר סיום הלמוד ככ"הב תפלת אגא לתועלת נשמת הנערר, עד תום שנת אכלו.

ע"ז. ואחרי אשר הסכימו אלופים פ"ום קהלתנו יע"א להעמיד לרשות בני החברה הבית הכנסת ברחוב פלומבורג, יקסק שמה דברים האלה דהיינו

א' בכל ערב וערב ילמד שמה הרבי דחברה לפחות ג' רביע שעה קודם תפלת מעריב בזמנו, ואו יתפללו בני החברה דהיינו דוקא ולא וולתם; אכן בכל עש"ק עי"ט כמו כן ערב ראש הודש, לא יתפללו שמה.

ב' בכל שבת ושבת קודם חצות, דהיינו מן הודש ניסן עד תשרי (חוץ באותו שבת שמוציאין בו שני ספרים) ילמד שמה הרבי לפחות כחצי שעה.

ג' כלילי שבועות והושענא רבה, לעת אשר ייטב כעיני הגבאי הראש, יסדרו שמה הלימוד הרבי ובני החברה.

8. Takanos of Chevra Kadisha of Răducăneni, Romania

אנשי החבורה זה לזה יהיו מרוצים, ולמצוה זו יהיו נחוצים, ולא יהיה מושבם חס ושלום מושב לצים, ואם שנים מהם יהיו נצים, תיכף זה לזה יהיו מרוצים, ולא יהיו כצאן אשר אין להם רועה המה נפוצים, רק יהיו תמיד אגודה אחת מקובצים

9. Traditional Institutions Transplanted, The Hevra Kadisha in Europe and America, Arthur A. Goren

Its sacred function was not the only source of the hevra kadisha's standing. It exercised considerable power, or, we may say, social control, because of its monopoly of burials and the sombre fact that sooner or later all would require its services. The hevra kadisha determined the fees for its services and assigned the grave plots. Because Jewish law required burial as soon after death as possible, normally within twenty-four hours, the hevra kadisha could pretty much dictate its own terms. It used a sliding scale of fees. Age (an infant's burial being less costly), nonresidency (the dead of a neighbouring village were charged more), location of the burial plot (proximity to the grave of a distinguished person being more expensive) and financial status of the deceased were the determining factors. Isaac Levitats in his discussion of the fees charged by the hevra kadisha makes the following point:

Woe to the rich who in life habitually failed to discharge their obligations to the community or generally fell out of favor with it! Toward such . . . there was no maximum to the "inheritance tax" it levied against them. All that they should have contributed during their life-time and did not, was now collected from their estate or from their next of kin. The society maintained that it was entitled to be exorbitant in such cases, since the money thus exacted was not for the profit of a private person, but for the benefit of charities shared by the entire community.¹²

The hevra kadisha had recourse to other sanctions in curbing deviant behaviour. The best known of these was the threat of what was called a donkey's burial. Levitats brings us the text of such a decision taken by a hevra kadisha:

Whereas R. Abraham misbehaved towards God and man, therefore, a grave shall be assigned for him at the cemetery to correspond to his deeds, namely, away from decent people. And whereas at present there are alive other rebels, like him, deserving to be buried only outside the cemetery fence, therefore we left space about his grave wherein those like him may be buried.¹³

Discussing the same theme Baron describes a donkey's funeral which took place in a small East European community during the nineteenth century. "An informer's corpse was given ablutions with muddy water by Gentiles, his casket was placed on a garbage wagon on three wheels dragged by an infirm horse, and was accompanied to the cemetery only by gangs of shouting and mud-slinging boys and barking dogs."¹⁴

Halacha

10. Gesher Hachaim, Perek 33

ב. ממנהגי ותקנות הח"ק.

א) אין לעשות שום שינוי בין המתים. בין בנוגע לרחיצה והטהרה ההלבישה בין בנוגע לשאר ענינים הנוגעים לקבורה. ואפילו לנשיא שבישראל אין משנין כגון לקבור בתכריכין יקרים וכל כדומה (מ"ק כ"ז: וטושי"ע שני"ב). וזולת עניני כבוד שמחלקים לת"ח או לאיש-מעשה, מכ"ש לנשיא. כגון גרות דולקים כנהוג אצל הספרדים, או נשיאת המטה למטה או הספדים וריבוי מלויים וכדומה לזה (שהם לא מענינים כגון אלו שנאמרו במ"ק הנעשים לגוף המת שכל עשית הפליה יש בה משום בזיון, אלא שהם רק מסביב למת שלת"ח מחלקים יותר כבוד כמו שבחייו חלקו לו כבוד יותר). ומה"ט נוהגים גם להוסיף אמירת פסוקים לאדם גדול אפילו בהטהרה (ראה ח"ב פי"ד).

כבר הזכרנו לעיל (פני"ו סעי' ז' י"י) מהמנהג בפעיה"ק: שהשמש מביא לביה"ק מזונות וי"ש להברות את בני הח"ק לאחר גמרם סתימת הנולד, ואמרנו שם הטעם שהוא כדי להראות שהאחראים לקבורה אסור להם לאכול סעודת קבע קודם הקבורה (כמובא במג"א סס"י תקכ"ו בשם המדרש). ושמעתי מפי הרב ר' אלתר שו"ב נ"י (מגבאי ח"ק) כי חז"ן מו"ר הגאון ר' שמואל סלנט זצ"ל חי' קורא לו "סעודת מצוה". גם משום דגמרו לעשות מצוה, וכל כך עד שאמר פעמים אחדות לחברי ח"ק שיביאו לו חתיכה מהשיריים הללו, בתור שירים של אכילת מצוה, (כימונו לא היו מחברי הח"ק מי שעסק בזה בשטר. כל החברים הכתפים והקברנים עסקו כולם רק לשם מצוה).

ג. יום הח"ק ותפלות.

לכל ח"ק יש יום מיוחד בשנה, שבו מתענים החברים ומפקחים על עניני החברה. מיחדים יום שאינו חל שום פעם בשבת. יש מקומות שיום הח"ק הוא כ"ט (ער"ת) שבת, ויש שקבעוהו ליום אחר. ופה עיה"ק יום הח"ק הוא ז' אדר, יום הסתלקות מרע"ה.

ביום זה מתענים כל חברי הח"ק (ומקבלים התענית כמנהג שלפניו). בבקר מתפללים יחדיו כל החברים בביהכ"נ המיוחד להם, (כל השנים עד פרוץ המאורעות האחרונים באר"י היו מתפללים בירושלם בביהמ"ד הישן "מנחם ציון" שבחורבת ר' יהודא החסיד). אחרי חזרת הש"ץ אומרים הסליחות המיוחדות ליום זה (נדפסו בסוף חלק שני), וקורין ויחל גם בתפילת שחרית. אחר התפילה הולכים כל חברי הח"ק והגבאים וראשי הדגלים לבית העלמין (בירושלם — הר הזיתים), שם מתפללים קבוצות קבוצות (על יד איזה קברים שבחרת כל קבוצה) — את התפלה הנאמרת על בית העלמין ביום הזה.

בתפלה זו מבקשים החברים גם סליחה מהמתים, פן ח"ו נכשלו באי הנהגה ישרה כלפי מי מהם.

התפילה מתחלת: רבון העולמים אדון כל הנשמות כו', והנה אתאנו לפניך ה' אר"א בשבת ותרדי ותחינה כו' דואגים אנתנו פן אילי לא עסקנו באיזה מת כשורה ואילי ח"ו פגמנו כבודו כו', או אילי נהגנו בבזיון בהלוך ופסיעות על איזה קבר או שאר אשמה כו' ומלפניך ה' אר"א אנו מבקשים מחילה וסליחה כו'. (נוסח התפלה נדפס אמנם בסוף ח"ב — בכ"ז העתקתי כאן מראשי דברים אלה כדי להדגיש עד כמה דקדקו גם מסדרי תפלה זו שלא לדבר ישר אל המתים אפילו בכגון סליחה מהמתים ראה מה שהארכנו צא"ז בח"ב פכ"ו).